

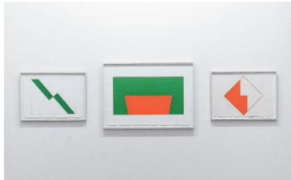
DE LAATSTE BLADZIJDE

In deze rubriek elk weekende een necrologie van iemand die recent is overleden.

© GOSIA WAGNETT

Carmen Herrera op 100-jarige leeftijd in haar studio in New York en enkele van haar werken op een expositie in Milaan.

Ze was 106 jaar en nog lang niet klaar

De Cubaans-Amerikaanse **Carmen Herrera (1915-2022)** moest bijna een eeuw wachten op erkenning voor haar kunst.

Haar eerste kunstwerk verkocht ze op haar negentende, maar pas rond haar negentigste werd ze een internationaal gevierd abstract schilder. „Er is een gezegde dat als je maar lang genoeg wacht, de bus vanzelf komt”, zegt Carmen Herrera in de documentaire *The 100 Year Show*. Lachend: „Nou, ik heb bijna een eeuw gewacht!” Haar eerste grote solotentoonstelling was in 2016, een paar maanden na haar 101ste verjaardag. Onlangs overleed de kunstenaar op 106-jarige leeftijd.

Dat het zo lang duurde voor de geometrisch abstracte schilderwerken van de Cubaans-Amerikaanse Herrera ontdekt werden, is eigenlijk opmerkelijk. Toen ze in de jaren vijftig neerstreek in New York was abstracte kunst en *vogue*. Haar werk had echter niets van het grootste, rommelige en explosieve abstract expressionisme van Jackson Pollock of Willem de Kooning. Herrera maakte afgemeten, rechthoekige kunstwerken waarin ze enkele kleuren contrasteerde. Dat ze genegeerd werd, kwam waarschijnlijk niet omdat de wereld nog niet klaar voor was voor haar stijl. Herrera's vrienden Leon Polk Smith en Barnett Newman, die ook 'schone', vaak geometrisch geïntereerde werken maakten, braken wel door.

Het probleem was dat ze uit Cuba kwam en vooral dat ze een vrouw was. Galeriehou-

der Rose Fried, bekend vanwege het boeken van zeer avant-gardistische kunstenaars in New York, overwoog Herrera een solotentoonstelling te geven. Dat ging niet door omdat ze een vrouw was. „Het voelde als een klap in mijn gezicht. Voor het eerst voelde ik wat discriminatie was, het is iets verschrikkelijks”, zei Herrera tegen de Britse krant *The Observer*. „Alles werd gedomineerd door mannen, niet alleen kunst.”

De inmiddels bejaarde kunstenaar es hield al geen rekening meer met bredere erkenning toen haar goede vriend en zakenwaerner Tony Behara in 2004 een dinerjet had met Frederico Sève, eigenaar van de Latin Collector Gallery in New York. Sève wilde een expositie met drie vrouwelijke geometrische schilders, maar een was uitgevallen. Behara toonde hem werken van Herrera, waarop ze direct geboekt werd.

Opeens buitelden kunstcritici over elkaar heen om Herrera's werk de hemel in te prijzen. „Hoe hebben we deze briljante composities kunnen missen?”, schreef Laura Cumming, de vooraanstaande Britse kunstkritica van *The Observer*. Ze noemde Herrera „de ontdekking van het decennium”. Een ander beslissend moment in Herrera's artistieke carrière was een solotentoonstelling in het prestigieuze Whitney Museum of American Art in 2016. Hierna volgden exposities in on-

der meer het Museum of Modern Art, de Lisson Gallery en Tate Modern. Herrera was nog lang niet klaar: ter ere van haar 107e verjaardag in mei stonden nog twee tentoonstellingen gepland in het Londense Royal Opera House en in de Lisson Gallery in haar woonplaats New York.

Carmen Herrera werd in 1915 geboren in de Cubaanse hoofdstad Havana. Haar vader, een in Cuba beroemde journalist, stierf toen ze twee was. Haar feministische moeder zou haar leven een rolmodel blijven, zeker toen Carmen zelf te maken kreeg met seksisme. Op haar achtste kreeg ze haar eerste schilderlessen en ze voltooide erna een kunstopleiding. Een studie architectuur maakte ze niet af, maar het vakgebied zou een enorme rol spelen in haar geometrische schilderijen.

Carmen's broer werkte in de Verenigde Staten en nodigde een keer een Amerikaanse vriend uit in Havana. Jesse Loewenthal genaamd. „Hij ik werd vrienden en toen iets meer dan vrienden”, zegt een onduidelijk lachende Herrera in *The 100 Year Show*. Ze trouwden in 1939 en verhuisden naar Parijs („mijn gelukkigste jaren”), waar Herrera zich onderdompelt in de kunstkring. In 1954 verkasen ze naar New York, waar Loewenthal docent Engels wordt en Herrera in

relatieve obscuriteit aan haar kunst werkte. Loewenthal, die in 2000 op 98-jarige leeftijd overleed, heeft de doorbraak van zijn eega niet meer mogen meemaken. „Iedereen zei dat Jesse dit [succes] van bovenaf heeft geregeld”, vertelt Herrera hoofdschuddend aan *The New York Times*. „Ja vast, Jesse op een wolk. Ik heb echt heel hard gewerkt. Misschien had het gewoon aan mezelf.”

Het had ook een voordeel dat ze zo lang onopgemerkt bleef. „Ik kon doen wat ik wilde.” Maar dat wil niet zeggen dat Herrera de waardering op latere leeftijd niet waardeerde. „Het verbaast me en verheugt me”, vertelde ze in 2009 aan *The New York Times*. Haar werken werden toen al voor tienduizenden dollars per stuk verkocht. Rijkdom zocht Herrera niet, maar door de inkomsten kon ze thuiszorg inhuren en ook na haar honderdste kunst blijven maken. „Anders zou ik in een verzorgingshuis eindigen en dat lijkt me vreselijk.”

Door de jaren heen werd Herrera vaak gevraagd hoe ze het al die decennia volhield als kunstenaar, ondanks uitblijvende aandacht voor haar werk. „De schoonheid van de rechte lijn” dreef haar naar eigen zeggen, maar vooral: „Ik doe het [kunst maken] omdat ik het moet doen. Het is een roeping.”

Casper van der Veen

advertentie

Vanaf **899,-**
Incl. bezorging

Gratis beschermhoes t.w.v. 49,-

ESC

Van bank naar tafel in een handomdraai Spinwood® tuinbank

Geniet van het voorjaarszonnetje in uw eigen voor- of achtertuin op de Spinwood tuinbank. Dit unieke Nederlandse design heeft een lage uitstraling en is gemaakt van zwart industrieel gecoat staal en warm hardhout. Dankzij één simpele handeling is de tuinbank te transformeren tot picknicktafel.

Bestel nu de tuinbank inclusief gratis beschermhoes op spinwood.nl